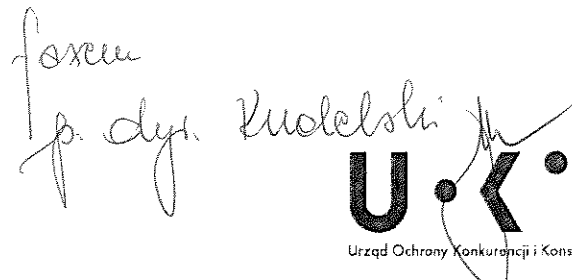

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Krasnodębska - Tomkiel

było faxem
p. dyr. Krasnodębska

U·K·K
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DDO-0799-51 (7)/13/MM

Warszawa, 5 listopada 2013 r.

KRM-24-156-13

Pani
Małgorzata Hirszel
Sekretarz Komitetu Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Szanowna Pani Dyrektor,

W związku z pismem z dnia 30 października 2013 r. (znak pisma: DP-WP/0201/3/2-13/106/PM, UNP:2013-66335) dotyczącym projektu założeń do projektu ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym, pragnę przedstawić, co następuje.

W części 3 projektu założeń do projektu ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym (dalej: TFG), jako zadanie nr 10 ww. funduszu dodano realizację innych zadań określonych przez Radę Funduszu, w tym pomoc przedsiębiorcom w sytuacjach nadzwyczajnych. W ślad za ww. punktem zmodyfikowano także część 8 projektu założeń (Gospodarka finansowa i organy Funduszu) dotyczącą zadań Rady Funduszu (pkt 8 - określanie innych zadań do realizacji przez Fundusz) oraz pracowników Funduszu (pkt 10 - realizacja innych zadań określonych przez Radę Funduszu, w tym pomoc przedsiębiorcom w sytuacjach nadzwyczajnych). W projekcie założeń do projektu ustawy o TFG nie doprecyzowano jednak formy i rodzaju pomocy, a także którzy przedsiębiorcy i w jakich okolicznościach mogliby ubiegać się o tę pomoc (nie jest jasne przede wszystkim sformułowanie „w sytuacjach nadzwyczajnych” i do czego się ono odnosi). Bez względu na to, należy przeanalizować, czy ww. pomoc może stanowić pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z ww. przepisem, wsparcie finansowe dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą podlega przepisom dotyczącym pomocy publicznej, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- udzielane jest ono przez Państwo lub ze środków publicznych,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych, niż oferowane na rynku.
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

DEPARTAMENT PRAWNY

data: -7. 11. 2013

Nr: 67584

P. P. M.
Krasnodębska
07. 11. 13

SEKRETARIAT
DYREKTORA GENERALNEGO
Wpłynęło: 06. 11. 13
L. dz.: 67584

W celu rozstrzygnięcia, czy konkretne wsparcie finansowe stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy ocenić, czy zostały spełnione w konkretnym przypadku wszystkie powyżej wymienione przesłanki.

Przede wszystkim należy zauważyć, że art. 107 ust. 1 TFUE ma zastosowanie wyłącznie wobec **przedsiębiorców**. Podkreślić przy tym należy, iż kluczową rolę w określeniu zakresu tego pojęcia odgrywa orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz Sądu. Z orzecznictwa ww. instytucji wynika, iż pojęcie przedsiębiorcy powinno być rozumiane bardzo szeroko. Obejmuje ono bowiem swym zakresem **wszelkie kategorie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą**, niezależnie od ich formy prawnej i źródeł finansowania. Nie jest również istotne, czy przepisy krajowe przyznają danemu podmiotowi status przedsiębiorcy¹.

Pragnę zwrócić uwagę, iż pomoc, o której mowa w części 3 i 8 projektu założeń do projektu ustawy o TFG ma być skierowana **wyłącznie do przedsiębiorców**, a zatem ww. przesłanka będzie w tym przypadku bez wątpienia spełniona. Jeśli chodzi o organizatorów turystyki i pośredników, należy w pierwszej kolejności stwierdzić, iż prowadzą oni działalność gospodarczą polegającą na oferowaniu wycieczek krajowych i zagranicznych. Pomoc pochodząca z TFG będzie miała charakter **selektywny**, gdyż będzie dotyczyła jednego sektora gospodarczego. Jednocześnie przedmiotowa pomoc będzie stanowić **korzyść ekonomiczną** dla tych przedsiębiorców (organizatorów turystyki i pośredników), gdyż nie uzyskaliby jej w normalnych warunkach rynkowych.

Jednocześnie z uwagi na międzynarodowy charakter przedmiotowej działalności gospodarczej, przesłanka **zakłócenia konkurencji oraz wpływu na wymianę handlową** również będzie w tym przypadku spełniona. Wpływ na wymianę handlową nie oznacza bowiem, że towary (usługi) beneficjenta muszą być wywożone na rynki innych państw członkowskich, lecz wystarczy, aby na rynku danego państwa konkurowały ze sobą co najmniej dwa produkty, z których jeden pochodzi z innego państwa członkowskiego². Skutkiem udzielenia pomocy na rzecz przedsiębiorcy jest bowiem możliwość utrzymania produkcji (usług) na dotychczasowym poziomie lub nawet jej wzrost, przy czym przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich mają tym samym mniejsze szanse na wprowadzenie swoich towarów na rynek tego państwa członkowskiego³. Należy ponadto zauważyć, iż zakłócenie konkurencji dotyczy zarówno aktualnie istniejącej konkurencji, jak i zakłóceń w zakresie konkurencji potencjalnej (np. dany środek pomocowy będzie skutkował istotnymi trudnościami w wejściu na rynek dla przedsiębiorstw, które dopiero zechcą w nim uczestniczyć).

W ostatniej kolejności konieczne jest ustalenie, czy środki TFG można uznać za **środki państwowe**. Z przesłanych założeń do projektu ustawy wynika, że środki

¹ Np. pkt 19 sprawy C-475/99, *Ambulanz Glöckner*, [2001] ECR I-8089 oraz pkt 74 połączonych spraw C-180/98 do C-184/98, *Pavlov and Others*, [2000] ECR I-6451.

² Wyrok TSUE z dnia 21 marca 1991 r. w sprawie Włochy przeciwko Komisji C-305/89, ECR 1991 s. I-1603.

³ Wyrok TSUE z dnia 13 lipca 1988 r. w sprawie Francja przeciwko Komisji C-102/87, ECR 1988 s. 4067.

gromadzone na koncie TFG będą pochodziły w głównej mierze ze składek wpłacanych przez przedsiębiorców. Jednakże biorąc pod uwagę orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości⁴ oraz decyzje KE⁵, oceniając czy tego rodzaju środki mogą zostać uznane za środki państwowe (przypisane państwu), należy brać pod uwagę:

- podstawę prawną, na mocy której są ustalane podstawowe zasady oraz wielkość uiszczanych składek,
- zasadniczą funkcję funduszu (czy wdraża on politykę ustaloną przez władze państwowe),
- sprawowanie kontroli nad zgromadzonymi środkami (czy są one pod kontrolą władz państwowych i to one *de facto* nimi dysponują).

W tym kontekście należy zauważyć, iż inicjatorem utworzenia TFG jest Minister Sportu i Turystyki, będący organem administracji rządowej. Co więcej będzie on także sprawował bezpośrednią kontrolę i nadzór nad tym Funduszem /zgodnie z *ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U., nr 185, poz. 1092)*/, m.in. mając prawo do powoływania i odwoływania przewodniczących oraz pozostałych członków Rady Funduszu oraz kontrolując zadania wykonywane przez Fundusz i wykrywając ewentualne nieprawidłowości. Obowiązek wnoszenia składek będzie nałożony na przedsiębiorców przez państwo ustawą. Mimo, że w przedmiotowym przypadku, środki zgromadzone na rachunku TFG będą pochodziły głównie od przedsiębiorców, to jednak nie będą mieli oni wpływu na ich wydatkowanie, gdyż to Rada Funduszu (nad którym nadzór sprawuje Minister Sportu i Turystyki), w przypadkach określonych w ustawie, będzie decydować o uruchomieniu wypłaty tych środków. W związku z faktem, że faktycznym dysponentem środków TFG będzie organ uzależniony od władz państwowych, środki TFG należy uznać również za środki państwowe.

Reasumując, ewentualna pomoc na rzecz przedsiębiorców w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w części 3 i 8 projektu założeń do projektu ustawy o TFG stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z powyższym, w ww. projekcie założeń w pierwszej kolejności należałoby określić rodzaj i przeznaczenie pomocy, a następnie wprowadzić w nim przepisy regulujące zasady jej udzielania.

Do wiadomości:

Pani Joanna Mucha
Minister Sportu i Turystyki

Z poważaniem,

⁴ Np. Wyrok TS z 22 marca 1977 r. w sprawie Steinike und Weinlig przeciwko RFN, nr C78/76

⁵ Np. Decyzja KE z dnia 29.06.2010 r., nr NN 61/2009 - Hiszpania - Pomoc na ratowanie i restrukturyzację Caja Castilla - La Mancha.

